

جىابونەۋەي كوردستان و پىكھىننى دەۋلەتى سەربەخۇ پىۋىستى بەھاتنە مەيدانى ھىزو ئىرادەي خەلگى كوردستانە!

نورى بەشىر n.bashir3@ukonline.co.uk

ھاتنە مەيدانى خەلگى كوردستان بۇ دىيارىكىردى چارەنوسى خۇيان و سەرچەم كۆمەلگا، يەك مەسەلەيەي گەرەو بىر ياردەرە، مەسەلەيەكە نەدوورە دەستەو نەخەيال، تەنيا گەرەنەۋە بۇ دەۋرەيەكى كورتى دەۋرەي 16 سالى رابردو، خەلگى كوردستان ئەم ھاتنە مەيدانەو ھىزى خۇي نىشانداۋە، چ لەئازارى سالى 1991 كە خەلگى كوردستان تۋانى ھىزەكانى ھارتىن و دىكتاتورىن رۇيى ئەم سەردەمە كەرژىمى بەعس بوو ھەلپىچى دەست بۇ مەسەلەي دەسەلات و بەرئوبەردى كۆمەلگا بەرئىت لەرئىگى دەسەلاتدارىانەۋە لەشوراكان دا، ھەرەۋا لەچەند سالى رابردو ھاتنە مەيدانىان بەدزى ئىسلامى سىياسى، ۋە نىشاندى ھىزىان بەنارەزاىەتى و خۇپىشاندىان بۇ خواستەكانى ئاۋو كارەبا و سوتەمەنى و موچە و دزى شەرى ناۋخۇو بەدزى گەندەلى، ۋە داسەپاندىنى زۇرئىك لەخواست و داۋاكارىەكانىان بەسەر ئەحزابى كوردى دەسەلاتداردا.

باسەكانى جىابونەۋەي كوردستان و پىكھىننى دەۋلەتى سەربەخۇش، لەگەل ھىزو ئىرادەي خەلگى كوردستان و ھاتنە مەيدان، پەيوەندىەكى توند بەيەكىانەۋە دەبەستىتەۋە، ۋە مەسەلەيەكى چارەنوسازە بۇ ئايندى كۆمەلگا، ۋە ھەردوۋىكىان تەموو مزو چەۋاشەكارى و تەۋەھومىكى زۇرى لەسەر دورستكراۋە لەلايەن ناسىونالىزى كوردو بزوتنەۋەكەيانەۋە، تا بەمەسەلەي جىابونەۋەي كوردستان دەگەرئىتەۋە ئەم دەۋرەيەي پىشوو كەم تازۇرئىك باسى لەسەر كراۋە، ۋە زەرورەت و لاىەنە جۇراۋچۇرەكانى تا ھەدىك خراۋتە بەرباس، بەلام ئەۋەي تا ئىستا لەزۇر كارىگەرى و تەمومزو و شىۋاندىن و پاشەكشەدايە، ئەۋىش خەلگى كوردستان و ھىزو ئىرادەو ھاتنە مەيدانىانە بۇ دىيارىكىردى چارەنوسى خۇيان بەدەستى خۇيان، ئەم ھىزو ئىرادەيە دەتوانئىت چارەنوسى كۆمەلگا بەبارئىكدا بەرئىت كەجىاۋازە لەۋەي كەبزوتنەۋەي كوردىيەتى و ھىزەكانى دەيانەۋى بەرەو شۋىنئىكى ترى بەرن كەقازانچ و بەرژۋەندى خۇيانى تىدايە ھىچ پەيوەندى بەخەلگى كوردستانەۋە نيە، چارەنوسىك كەخەلك دەيانەۋى دىارى بكەن زۇر لەۋە جىاۋازە كەئەحزابى بزوتنەۋەي كوردىيەتى گەمەي لەسەر دەكەن، لەبەر ئەۋەي بەرژۋەندىەك كەئەحزابى كوردى دەسەلاتدار ھەيەتى ھەمان بەرژۋەندى نيە كەخەلگى كوردستان ھەيانە و خوازىان لەزىانئىكى باشتر، لەزىيەتى كوردى كۆنەپەرستى و ياساكانى دزى ژن و ھەتا لەجىابونەۋەي كوردستان و پىكھىننى دەۋلەتى سەربەخۇ، ھەر ئەمەشە ۋاى كروە كەرئىگە نادرىت ئەم ھىزە بىتە مەيدان و رىگىرى بۇ دروستدەكرىت و سەرکوت دەكرىت.

كەۋاتە رىگى ھاتنە مەيدانى خەلگى لەكۆيدايە، ئايا بەتەۋەھوم و كۆنترۇلئىك كەئەحزابى ناسىونالىزىمى كورد ساحەي كوردستانىان داگر كروە، ئەمەرىكايان كروە بەھىزى رزگارىكەر، خەلگىان پاشەكشە پىكرودەو سەرورەت و سامانى كۆمەلگىان خستۇتە ژىردەستى خۇيانەۋە رىگە بەخەلك نادرىت بىنە مەيدان و خۇي چۇنى ئەۋىت ئاۋا چارەنوسى خۇي دىارى بكات، ئايا ھىچ ھىزىك لەمەيداندا ھەيە لەپشت سەرى خەلگەۋە بىت بۇ ئەۋەي كۆمەلگا بەرەو جىگايەكى تر بەرن كەناسىونالىزىمى كورد و ھىزەكانى نايانەۋىت، ئايا جىگاي خەلگى كوردستان لاي ئەحزابى كوردى چى يە؟ ئەمانەو چەندىن پىرسىارى تر دەكرى بەمىشكى ھەر كەسىكدا بىت، ۋە رەنگە بەھۋى تەۋەھوم و بىئىرادەيەك كەبەسەر خەلگى تەھمىل كراۋە، ھاتنە مەيدانى ئەم ھىزە مىليۇنىە قورس و نادىدە بىتە بەرچاۋ، بەلام ئەۋانەش بەشىكە لەۋ تىروانىيەو سىياسەتەي كەسەپاندىۋانە بەسەر كۆمەلگاداۋ دەكرىت ھەموۋى برەۋىتەۋەو خەلگى رزگار بىت لىيان.

سەرەتا ئامازەيەك بۇ گەرەي ئەۋ ھىزە مىليۇنىەي خەلگى و جىگاو رىگى خەلگى و ھىزو ئىرادەيان ترسى ئەحزابى ناسىونالىستى كورد لىي، زىاتر باسەكە لەجىگاي خۇي دادەنىت. ئەۋە راستىەكە كە ھىزە ناسىونالىستە كوردەكان، چ لەماۋەي 16 سالى دەسەلاتى شارىان، چ لەماۋەي شاخىاندا، كۆنترۇلئى ساحەي سىياسىان بەجۇرئىك كروە نەك بەۋەي كەھەر ھىزىك لەچۋارچىۋە سىياسەت و بىر كروەنەۋەي ناسىونالىستى كوردو بەمشەخەسى يەكىتى وپارتىدا نەبىت ناتوانئىت بەناسانى جىگاي بىتەۋە، بەلگو تەنىا بۇ يەكجارىش رىگىان بەخەلگى كوردستان نەداۋە كەنەك ھىزى خۇيان بەئىننە مەيدان و بىر لەچارەنوسى خۇيان بكەنەۋە، ۋە ئەگەر خەلگى ئەم ھىزەيان نىشاندا بىت، ھەتا بۇ خواستە رۇزانەيەكەنىشيان ھاتنە مەيدان، ئەۋا سەرکوت كراۋن و پاشەكشەيان پىكراۋە، ۋە دەيان شتىان بۇ دروستكراۋە ناۋەدكران بەۋەي ئەۋە دەستىك لەپشت ئەۋ كارەيانەۋە ھەيە، ۋەتا سالى 2003 كەرژىمى بەعس مابوو، خەلگىان بەۋە دەمكوت و سەرکوت دەكرى كەرژىمى بەعس لەۋدىو سنورەكانەۋەيە ئەگەر ئەۋەجىبانەي بزوتنەۋەي كوردىيەتى نەبىت ئەۋا صدام و ھىزەكەي سنور دەبەزەنئىت و دىتەۋە كوردستان، يان لەماۋەي 16 سالى دەسەلاتىندا خۇيان دەسەلات و ھكومەت و پەرلەمانىان بەساۋا ناۋدەيەن، بەلام لەۋلاۋە دەۋلەتى مىليۇنئىر و مىليادىرەكان دروست دەكەن و ھەر كەس لەدەۋرى سىياسەتى ئەۋان بچولتەۋەو بەرگى كوپرانە لەۋان بكات يان قايلدارو ەشايەرو شىخ و مەلا بن، خراۋتە لاي سەرەۋەو سەرورەت و سامانى كۆمەلگىان خستۇتە بەردەستىان و گەندەلىان كروۋتە دىاردەيەكى سەرتاسەرى لەكۆمەلگادا، ۋە ئىستاش خەلگى بەۋە دەترسىنن و سەرکوت دەكەن كە دەۋلەتئىكى قەۋمى عەرەبى ئىسلامى كەخۇيان لەگەل دەستەۋتاقى ئىنسانكۆزى صدر و بەدرو مەجلىسى ئەعلاۋ مالكىدا دروستىان كروە، دان بەمافەكانى خەلگى كوردستان و مادەي 140 دانانئىن و خەلگىان لەدەۋرى سىياسەتى فدرالىزىمى شكىستخواردوى خويان تەۋەھوم پىكروە ! ... راستىەكەشى ئەۋەيە كەخۇدى ئەۋ ھىزەكانى نايانەۋى خەلگى كوردستان بىنە مەيدان، نايانەۋى خەلگى كوردستان خۇي رىكىخات و ھىزەنىشانىدات بۇ چارەنوسى خۇي بەدستى خۇي دىارىبكات، ئەگەر خەلگى كوردستان بىتە مەيدان و ھىزىان يەكجەن، ئەۋا دەسەلات و بەرژۋەندىەكانى ئەۋان دەخاتە ژىر پىرسىارەۋە نەبىت بارەگاۋ بنگەكانىان بىپىچەنەۋە كوردستان جىبەيلىن، لەبەر ئەۋەي خەلگى كوردستان نەكوردستان دەبەستەۋە بەعرايىكى عەرەبى قەۋمى و ئىسلامىيەۋە، نەلەچۋارچىۋە سىياسەتى ئەمەرىكا و دەۋلەتانى ناۋچەكەدا خۇيان دەھىلنەۋە، بەلكو خەلگى دەست بۇ رىگا چارەي نىھايى لەجىابونەۋەي كوردستان و پىكھىننى دەۋلەتى سەربەخۇ دەبات، كەبۇ ھەمىشە لەكىشەي دەرەجەدوۋىي و يارىكردن بەچارەنوسى خۇي رزگارى بىت.

بەكورتى ھىزى خەلگى و بزوتنەۋەكەيان بۇ ئەحزابى بزوتنەۋەي كوردىيەتى ئەۋەندەيە، كەلەكاتى ھەلباردندا دەنگى بدەن بۇيان و بىيانكەنەۋە بەھىزى سەرکوت بەسەر خۇيانەۋە، يان خەلگى كوردستان و رىزى مىليۇنىان ئەۋەندەيە كە ئەۋان سات و سەۋداي پىۋە بكەن لەھاۋكىشە سىياسىەكانى ناۋەچەكەۋە عىراقدا. بەلام ھىز و ئىرادەي خەلگى كوردستان لەۋە زىاترە لەۋە گەرەترو بىر ياردەرترە، خەلگى تەجرۋەي ھىزى خەلگىان لەتەمىمورى شەرىقى لەبەردەستىايە كەخواستى جىابونەۋەيان سەپاند بەسەر ئەمەرىكا

و يوتىن و كۆمەلگاي نۆدەولەتيدا، خەلك تەجرۇبەيەكى دەولەمەندى خۇيان ھەيە لەراپەرىنى ئازارى 91 و نارەزايەتتەكانى چەند سالى رابردودا بۇ خواستەكانيان و داسەپاندى بەسەر ئەجزابى دەسەلاتدارادا، خەلك تەجرۇبەيە ئىستاي ھەيە بەدزى دەسەلاتداران و فەرھەنگىكى كۆنەپەرستى ناموسپەرستى كەبەسەركۆمەلگادا سەپاندىوانەو ژنى بەپى بەردباران دەكرىت و ھەموو حيزبەدەسەلاتداران و كۆنەپەرستانيان شەرمەزاركردو كەنەتوانن ھەلويست دەرنەبرين لەبەرامبەر ئەو كارە دزى ئىنسانى و دزى خەلكىيە لەكوردستاندا لەژىر حاكمىيەتى ناسيوناليزمى كوردو حيزبەكانيدا دەگوزەرى.

لەكوتايىدا بلىم ھىزى خەلكى كوردستان ھىزى مليۇنيە، ھىزىكە كەلەدەرەوى سياست و بەرژەوئەندىيەكانى حيزبە ناسيوناليسستىيەكاندايەو ئەبىت خۇى لەتەوق و تەمومژو قازانچى حيزبايەتى و كورسيەكانى ئەوان رزگار بكات، ئەو ھىزە ھىزىكى شاراوھىيەو ئەبىت دەركەويت، ئەو ھىزە مليۇنيە ھىزى كرىكاران و زەحمەتكىشانى كوردستانە كەدەتوانىت بەخۇسازدان و ھاتنەمەيدانى چارەنوسى كۆمەلگا و خۇشگوزەرانى بەرەو شوپىنىكى تر بەرەت، خەلكى كوردستان قازانچى لەوھدايە كەنەچىتە ناو شەرىك و سىنارىيۇيەكى رەشەو كەلەعراقدا ئەمريكا و ھاوپەيماناناى بە ئەجزابى ناسيوناليسستى كوردىشەو بەوجوديان ھىناو، خەلكى كوردستان دەتوانىت برىاردەربىت لەجىابونەوى كوردستان و پىكھىنانى دەولەتى سەربەخۇدا.

لەو نۆدە كۆمۇنىزمى كرىكارى و حيزبەكەى لەگەل ئەم ھىزە مليۇنيە خەلكدايە وە باومرى عەزىمى بەھىزى خەلكى كوردستان ھەيەو بەھىزى چارەنوسازى دەزانىت، كۆمۇنىزمى كرىكارى سازدانى ھىزى خەلك و ھاتنەمەيدانى بەبرىاردەر دەزانىت لەجىابونەوى كوردستان و پىكھىنانى دەولەتى سەربەخۇ بۇ رزگاركردى خەلكى كوردستان لەدەرەجە دوويى و سەركوت و كوشت و كوشتارى جارىكى كە بەناوى قەومىيەو، ھەر ئەمەشە برىار دەدات لەدەرگىشانى كوردستان لەسىنارىيۇيەكى رەش كەلەعراقدا مەوجودە.